

REFERAT Handicaprådet d. 23-04-2026

Mødedato Torsdag d. 23. april 2026 kl. 16:00

Mødested Lokale 515

Mødedeltagere Eddie Sørensen, Janie Rasmussen, Ulla Wernberg-Møller, Søs Vibeke Frølund Philipsen, Henrik Christiansen, Hanne Højgaard Jensen, Carsten Dalgaard, Anni Balling

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer.....	3
Høring: Dialogmøder 2026-2029.....	4
Introduktion til Socialafdelingen.....	7
Borgerstyret Personlig Assistance (BPA).....	8
Handicapsagsbarometer 2025 Tabt arbejdsfortjeneste (E).....	10
Kend din Kommune – KLS nøgletal for socialområdet.....	12
Orientering til Handicaprådet.....	16
Evaluerings af mødet.....	17

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer

27.69.48-P35-12-25

Beslutning

Dagsorden: godkendt

Referat: godkendt

Afbud: Hanne Jensen

Behandlingsforløb

Handicaprådet 23. april 2026

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet godkender dagsorden.
- Handicaprådet konstaterer fraværende medlemmer.
- Handicaprådet byder nye medlemmer velkommen.

Sagsfremstilling

Velkommen til Carsten Dalgaard og Anni Balling, begge udpeget af DH.

Punkt 2: Høring: Dialogmøder 2026-2029

00.15.00-A00-12-26

Beslutning

Taget til efterretning.

Rådet afventer indkaldelse til dialogmøde.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 23. april 2026

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget 4. marts 2026

Indstilling:

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- der afholdes et dialogmøde i maj eller juni 2026, hvor temaet er input til en opdateret/ny udviklingsplan for Sundhed og Ældre for perioden 2027-2030 med særligt fokus på Ældrereform og Sundhedsreform
- der ved behov kan afholdes dialogmøder med udgangspunkt i udviklingsplanen i perioden 2027-2029
- de lokale dialogmøder fordeles over perioden 2026-2028 med deltagelse af 3 repræsentanter fra Sundheds- og Ældreudvalget og 2 fra Ældrerådet
- beslutning om dialogformen sendes i høring i MED-Sundhed og Ældre, Ældreråd og Handicapråd inden endelig beslutning.

Beslutning:

Godkendt - dog med et blik på at der laves et forslag til en plan for de lokale dialogmøder, således at de afvikles lidt hurtigere end skitseret i sagen.

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Handicaprådet afgiver høringssvar om dialogformen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundheds- og Omsorgsudvalget godkendte i 2011 dialogmødeformen vedr. dialogbaseret aftalestyring. Aftalerne var indtil 2023 enten 1-årig eller 2-årige.

Den dialogbaserede aftalestyring har gennem tiden ændret karakter og indebærer nu, at der årligt afholdes et dialogmøde i løbet af foråret, hvor deltagerkredsen er Byrådet, Ældrerådet, Handicaprådet, MED-Sundhed og Ældre samt sektionslederne. Formålet med dialogmødet er inspiration og dialog til fremadrettede indsatser og styring.

Desuden afholdes lokale dialogmøder. Det var indtil 2023 udelukkende plejecentrene, som var omfattet af de lokale dialogmøder. Herefter er de lokale dialogmøder blevet udvidet til at omfatte alle driftsenheder.

Dialogmøde og lokale dialogmøder 2023-2026

På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 7. juni 2023 blev det besluttet, at implementering af Udviklingsplanen for Sundhed og Ældre skulle være den dialogbaserede aftale mellem Byrådet og sektionslederne i perioden 2023-2026. Det betyder, at den nuværende aftale er en fireårig aftale og er gældende det første år af byrådsperioden 2026-2029.

De lokale dialogmøder er i gennemført i 2023-2024, hvor alle enheder i Sundhed og Ældre har haft et dialogmøde med deltagelse af repræsentanter for Sundheds- og Ældreudvalget, Ældrerådet, sektionsleder og Sundheds- og Ældrechef.

Dialogbaseret aftalestyring i 2026-2029

På grund af erfaringerne fra den foregående Byrådsperiode 2022-2025 foreslår administrationen, at en 4-årig udviklingsplan også kommer til at danne ramme for en dialogbaseret aftale for perioden 2027-2030.

Desuden foreslår administrationen, at der afholdes et dialogmøde i maj/juni 2026, med deltagelse af Byrådet, Ældreråd, Handicapråd, MED-Sundhed og Ældre, Sektionslederne og evt. øvrige relevante fagpersoner, hvor temaet er input til en revideret/ny udviklingsplan. De 6 spor, som der arbejdes med i den nuværende udviklingsplan, giver som udgangspunkt god mening at arbejde videre med i de kommende 4 år. Derfor foreslår administrationen, at det på dialogmødet bliver drøftet om der skal tilføjes et eller flere spor til udviklingsplanen samt input til indsatser i både de nuværende og evt. nye spor med et særligt fokus på Ældrereform og Sundhedsreform, da det er vigtige dagsordner, som Sundhed og Ældre skal implementere i de kommende år.

På baggrund af input på dialogmødet udarbejdes et udkast til en ny udviklingsplan som sendes i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet med henblik på endelig godkendelse i Sundheds- og Ældreudvalget i november eller december 2026.

Det forslås, at dialogmøder i 2027-2029 afholdes ved behov og tager afsæt i temaer fra udviklingsplanen. Et nyt udvalg tager i 2030 beslutning om den fremadrettede dialog.

Administrationen anbefaler, at de lokale dialogmøder afvikles over en 3-årig periode (2026-2028), hvor det tilstræbes at alle enheder i Sundhed og Ældre får besøg. Deltagerkredsen er 3 repræsentanter fra Sundheds- og Ældreudvalget, 2 repræsentanter fra Ældreråd, sektionsleder for den enhed, der får besøg samt Sundheds- og Ældrechef.

Administrationen foreslår, at forslaget omkring dialogformen sendes i høring i MED-Sundhed og Ældre, Ældreråd og Handicapråd inden endelig beslutning.

Overblik over dialogmøder i Sundhed og Ældre

I nedenstående fremgår et overblik over dialogmøder samt deltagerkreds

Mødeform	Deltagerkreds	Mødefrekvens	Indhold
Dialogmøde	Byrådet, MED-Sundhed og Ældre, Ældreråd, Handicapråd, Sektionsledere, Sundheds- og Ældrechef, Direktør for voksenområdet, øvrige relevant fagpersoner og evt. repræsentanter fra civilsamfund, organisationer alt efter temaet.	I 2026 afholdes dialogmøde i maj eller juni I perioden 2027-2029 ved behov	Formålet med dialogmødet er dialog og involvering og udvalgte temaer med udgangspunkt i den eksisterende dialogbaserede aftale, som er udviklingsplanen.
Lokale dialogmøder	3 repræsentanter fra Sundheds- og Ældreudvalget, 2 repræsentanter fra Ældreråd, sektionsleder for den enhed, der får besøg samt Sundheds- og Ældrechef.	Afvikles over en 3-årig periode i hver Byrådsperiode, hvor alle driftsenheder får besøg. Det vil sige plejecentre, sygepleje, hjemmepleje, visitation og hjælpemidler, rehabiliteringscentret, Genoptræning, Sundhedsfremme- og forebyggelse	Formålet er dialog tæt på driftsenhederne Emnerne er tæt på hverdagen og gerne med emner, der går på tværs (fra den dialogbaserede skriftlige aftale) og emner fra den enkelte driftsenhed. Hvad udfordrer og hvad

		lykkes man med er vigtige emner. Desuden udvalgte faste emner, der går på tværs af alle enheder.
--	--	---

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 3: Introduktion til Socialafdelingen

85.02.00-A00-15-19

Beslutning

Handicaprådet takker Ulla for hendes oplæg om Socialafdelingen. Oplægget vedhæftes referatet.

Handicaprådet finder det relevant og værdifuldt at invitere chefer fra de forskellige afdelinger til kommende møder, som foreslået af administrationen, med henblik på at give en introduktion til deres områder og deres snitflader til rådet. Administrationen arbejder videre med at udarbejde en plan for dette.

Handicaprådet udtrykker bekymring for unges trivsel og peger på et øget behov for tværgående samarbejde mellem Børn og Unge samt Socialafdelingen. Rådet understreger, at forebyggende indsatser bør prioriteres højere. Der er desuden fokus på samarbejdet mellem børne- og familieafdelingen, Arbejdsmarkedsområdet og Socialafdelingen for unge i årene op til de 18 år og årene lige efter, herunder borgere tilknyttet UU.

Der spørges ind til kommunens tilbud til mennesker med ludomani, og det forklares, at det er koordineret således, at det specialiserede tilbud varetages af Aarhus Kommune.

Handicaprådet ønsker en præsentation af Carelink-rapporten på et kommende møde.

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 23. april 2026

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- orienteringen om Socialafdelingen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Socialchefen, Ulla Wernberg-Møller, orienterer Handicaprådet om Socialafdelingen ved et indledende oplæg på mødet.

Oplægget skal give rådet et overblik over Socialafdelingens organisering og aktuelle indsatsområder. Formålet er at give udvalget en fælles forståelsesramme for området som grundlag for det kommende politiske arbejde.

Der vil blive givet en kort præsentation af:

- afdelingens organisering og hovedopgaver
- centrale målgrupper og indsatser
- aktuelle strategier, fokusområder og udfordringer.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Præsentation af Socialafdelingen 2026

Punkt 4: Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)

85.02.00-A00-15-19

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 23. april 2026

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- orientering om borgerstyret personlig assistance (BPA) tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Med denne sag gives, som en del af introduktionen til socialområdet, en indføring i Borgerstyret personlig assistance (herefter benævnt BPA).

Hvad er BPA og hvem er målgruppen?

BPA er en ordning efter servicelovens § 95 og § 96, hvor borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne kan få et kontant tilskud til selv at ansætte hjælpere. Ordningen kan tilbydes, hvis der ikke kan stilles den nødvendige hjælp til rådighed efter §§ 83 (praktisk hjælp) og 84 (aflastning).

Ordningen er målrettet borgere over 18 år, der er bosat i egen bolig og med omfattende og sammensatte behov for hjælp til:

- personlig pleje
- praktiske opgaver
- ledsagelse og/eller overvågning

Formålet er at give borgeren mulighed for et selvstændigt liv med fleksibel og individuelt tilrettelagt støtte. Borgeren fungerer som arbejdsleder og ofte også som arbejdsgiver (eller overlader arbejdsgiverrollen til en virksomhed eller forening).

Forskellen på BPA §95 og §96

Der er to paragraffer som kan anvendes til at tildele BPA - §95 og §96. Både Servicelovens § 95 og § 96 har til formål at understøtte borgerens selvstændighed. Forskellen er begrundet i følgende:

- Omfang og sted: §95 dækker hjælp til personlig pleje og praktiske opgaver i hjemmet. §96 (Borgerstyret Personlig Assistance) dækker mere omfattende hjælp, der kan medtages uden for hjemmet.
- Hjælpebehov: §95 er ofte for borgere med behov for hjælp i hjemmet (typisk mere end 20 timer om ugen), mens §96 er målrettet borgere med et mere massivt og komplekst hjælpebehov.
- Arbejdsleder/-giver: Ved §95 kan en nærtstående ofte overtage arbejdsgiverfunktionen. Ved §96 er kravene til arbejdsledelse (og nogle gange arbejdsgiveropgaven) mere intensive, og kan uddelegeres til en organisation, arbejdsgiverfirma eller forening. Derudover laves aftale med kommunen om lønadministration.
- Udenlandsrejser: Hjælp efter §95 kan normalt ikke medtages under midlertidigt ophold i udlandet, mens hjælp efter §96 kan medtages.

Anvendelse af BPA i kommunen (regnskab 2025)

Samlet set var der 16 borgere omfattet af BPA i 2025. BPA er en relativt lille målgruppe, men med høje udgifter pr. borger.

BPA: Paragraf	§95	§96 (mere omfattende ordning)
Antal borgere	7	9

Gennemsnitlig timer pr. ugen	24-37 timer	145 timer (heraf har 5 borgere 24-timers dækning svarende til 168 timer pr. uge)
Samlede udgifter	2,75 mio. kr.	11,8 mio. kr. (nettoudgifter efter refusionsindtægter for Særligt dyre enkeltsager på -3.021.000 kr)
Gennemsnitlig udgift pr. borger	ca. 393.000 kr. pr. borger årligt	ca. 1,31 mio. kr. pr. borger årligt
Udvikling i udgiftsniveau	Stabilt	faldende (korrigeret for pris- og lønregulering samt refusion)

Hvad driver udgifterne?

De primære udgiftsdrivere er: Løn til handicaphjælpere (største post) og administration (fx arbejdsgiverfunktion via firma). Nogle benytter sig også af vikardækning. Særligt ved § 96-ordninger med døgnbemanding er udgifterne høje.

Hvad fylder i arbejdet med BPA?

Der er flere elementer, som fylder med BPA ordningen, herunder:

1. Kompleks organisering og samarbejde

BPA går på tværs af flere fagområder (visitation, myndighed, region m.fl.), hvilket stiller store krav til koordinering og fælles vurderinger. Fagligheden og kompetencen til at vurdere:

1. behovet og den konkrete udmåling af støtten til personlig og praktisk hjælp er forankret i visitation og myndighed (Sundheds- og Ældreafdelingen).
2. behovet for ledsagelse er forankret i center for rådgivning og myndighed (Socialafdelingen).
3. behovet for overvågning ligger hos regionen.

2. Vanskelig sagsoplysning

Lovgivningen stiller krav om en konkret udmåling af timer i døgnet, hvilket kræver et forholdsvist fuldt overblik over borgerens hverdag og støttebehov. Det kan være svært at få et fuldt og objektivt billede af borgerens behov, da behovet varierer over døgnet og idet vurderingen baseres på dialog med borgeren og det giver en vis usikkerhed i data. Derfor kan det være svært at vurdere det konkrete støttebehov.

3. Begrænsede tilsynsmuligheder

Kommunens tilsyn er afgrænset til opfølgning på tilskuddet og en vurdering af, om borgeren fortsat er i målgruppen for BPA. I den sammenhæng har kommunen begrænset adgang til dialog med hjælpere uden samtykke, dokumentation fra arbejdsgiver samt indsigt i det daglige samarbejde. Det vanskeliggør sikring af arbejdsmiljø samt kontrol af korrekt anvendelse af midler. Socialtilsynet fører tilsyn med arbejdsgiverfirmaets økonomi og administration af ordningen. Arbejdstilsynet fører tilsyn med medarbejdernes fysiske og psykiske arbejdsmiljø på arbejdspladsen/i hjemmet os borgeren. Der mangler en instans, som må og kan føre tilsyn med samarbejdet mellem arbejdsgiver, BPA-borger og medarbejderne. Dette udfordrer at få det faktuelle billede af støttebehovet hos borgeren, samt muligheden for at sikre handicaphjælpernes fysiske og psykiske arbejdsmiljø, da sagsbehandleren ikke kan sikre at handicaphjælperne ikke bliver sat til arbejde, som de ikke må

4. Begrænsede styringsmuligheder

Kommunens muligheder for at regulere ordningen er begrænsede, da bevillinger skal baseres på en individuel vurdering som er svær at følge op på jf. tidligere punkt, der stilles høje dokumentationskrav ved ændringer eller ophør, der er få muligheder for at efterprøve praksis i hjemmet.

Opsamling

BPA er en central ordning for en lille gruppe borgere med meget omfattende behov og har stor betydning for deres mulighed for et selvstændigt liv.

Samtidig er området kendetegnet ved: høje udgifter pr. borger, kompleks lovgivning samt begrænsede styrings- og tilsynsmuligheder. Dette stiller store krav til både faglig vurdering, tværgående samarbejde og økonomisk opfølgning.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 5: Handicapsagsbarometer 2025 Tabt arbejdsfortjeneste (E)

34.00.00-G01-2-26

Beslutning

Handicaprådet anerkender udvalgets beslutning om anbefalingen vedrørende midlertidig forlængelse af sagsbehandlingsfristen til 12 uger i sager om tabt arbejdsfortjeneste frem til 3. kvartal 2027.

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 4. marts 2026

Økonomi- og Planudvalget 10. marts 2026

Byrådet 16. marts 2026

Handicaprådet 24. april 2026

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, den 4. marts 2026, punkt 9:

Anbefales med følgende forslag til beslutning:

- sagsbehandlingsfristen forlænges midlertidigt til 12 uger i sager om tabt arbejdsfortjeneste frem til 3. kvartal 2027
- orienteringen tages til efterretning og administrationens forslag til indsats godkendes.

HC. Jørgensen deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Beslutning fra Økonomi- og Planudvalget, den 10. marts 2026, punkt 29:

Anbefales.

Henrik Overgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Beslutning fra Byrådet, den 16. marts 2026, punkt 29:

Godkendt.

Lotte Stoltenborg havde afbud og deltog ikke i sagens behandling.

Indstilling

Direktøren for Børne- og Fællesskabsområdet indstiller, at

- sagsbehandlingsfristen forlænges til 12 uger i sager om tabt arbejdsfortjeneste.
- sagsbehandlingsfrister revurderes i 2027
- orienteringen tages til efterretning og administrationens forslag til indsats godkendes

Sagsfremstilling

Baggrund for sagen:

Ankestyrelsen har offentliggjort handicapsagsbarometeret for 2025, hvor de har undersøgt kommunernes praksis omkring tabt arbejdsfortjeneste (Barnets Lov § 87). Et af fundene i deres undersøgelse er, at danske kommuner overskrider deres egne fastsatte frister i sager om tabt arbejdsfortjeneste i 48% af de undersøgte sager - og i 42 % af disse sager overskrides

fristen med mere end ti uger. I de fleste sager får kommunerne ikke meddelt ny frist til borgerne, selv om de har pligt til dette.

Ankestyrelsens rapport kan ses her: <https://www.ast.dk/for-myndigheder/publikationer/2025/dec/handicapsagsbarometer-2025>

I forbindelse med offentliggørelsen af resultaterne har Ankestyrelsen besluttet, at kommunalbestyrelserne skal behandle handicapsagsbarometeret samt give Ankestyrelsen en tilbagemelding omkring, hvilke foranstaltninger kommunen har besluttet at iværksætte.

Resultaterne fra Ikast-Brande Kommunes sager:

Ikast-Brande Kommune har indsendt fem sager til Handicapsagsbarometeret. De fem sager er gennemgået med hensyn til lovmedholdelighed. I forhold til sagsbehandlingsfrist, så er tilbagemeldingen fra Ankestyrelsen, at tre af de fem sager er behandlet inden for de 8 uger, som er Ikast-Brande Kommunes sagsbehandlingsfrist. To af sagerne er ikke behandlet inden for 8 uger, og der er ikke meddelt fristforlængelse til borgeren i disse to sager.

Forslag til foranstaltninger vedrørende sagsbehandlingstid:

Generelt oplever Ikast-Brande Kommune, at sager vedrørende tabt arbejdsfortjeneste bliver tiltagende komplekse - og at Ankestyrelsens krav til sagsoplysning stiger. Der skal indhentes oplysninger fra forskellige sektorer i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste. Dette er en af forklaringerne på, at det kan være svært at holde sagsbehandlingsfristen på 8 uger i alle sager.

Administrationen finder, at udfordringerne kan løses med en kombination af nedenstående løsninger:

- Skærpet opmærksomhed på at meddele fristforlængelser i de sager, som ikke kan behandles inden for tidsfristen. Dette er en administrativ opgave.
- Indskærpe frist på 14 dage, når der anmodes om oplysninger fra skoler, dagtilbud, læger og sygehuse i forbindelse med behandlingen af ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste. Dette tages op i henholdsvis lederforum (internt i Ikast-Brande Kommune) og det kommunallægelige udvalg (KLU - samarbejdsfora mellem kommunen og lægerne i Ikast-Brande Kommune) og den faglige- og operationelle gruppe ved Gødstrup sygehus.
- Fastsæt sagsbehandlingsfristen til 12 uger i stedet for de nuværende 8 uger. De fleste kommuner har i dag en sagsbehandlingsfrist på 12 uger vedrørende tabt arbejdsfortjeneste. Det er Kommunalbestyrelsen der fastsætter sagsbehandlingsfrister.

Såfremt at Byrådet godkender disse tre forslag til foranstaltninger, så vil Administrationen i Ikast-Brande Kommune implementere dette og følge op på effekterne senest ved ledelsestilsyn i juni 2026.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Kend din Kommune – KLs nøgletal for socialområdet

29.00.00-P20-5-24

Beslutning

Taget til efterretning.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- orientering om udvalgte nøgletal for socialområdet tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Introduktion

KL udarbejder årligt rapporten 'Kend din Kommune – brug nøgletal i styringen'. Rapporten samler relevante nøgletal indenfor en række kommunale velfærdsområder; herunder det specialiserede voksenområde.

Publikationen er samtidig en benchmarkingpublikation, hvor kommunerne placeres i forhold til hinanden på udvalgte indikatorer. Dermed har den enkelte kommune mulighed for at følge sin egen udvikling og placering i forhold til sammenlignelige kommuner.

Nøgletallene er blandt andet baseret på data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem (FLIS).

I det følgende orienteres om udvalgte nøgletal for socialområdet i Ikast-Brande Kommune.

Udvalgte nøgletal for Socialområdet

Samlede udgifter til det specialiserede voksenområde er stigende

Kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde udgør generelt en stigende andel af de samlede serviceudgifter. Der er fortsat betydelige forskelle i udgiftsniveauet på tværs af kommunerne, som varierer fra 8.848 kr. (Frederiksberg) til 23.545 kr. (Læsø).

For Ikast-Brande Kommune udgjorde udgiften i 2024 ca. 10.831 kr. på 18-66-årig. Dette placerer kommunen blandt de kommuner med relativt lave udgifter på området sammenlignet med landsgennemsnittet (12. billigste kommune ud af de i alt 98). Sidste år placerede kommunen sig som den 17. billigste.

Variationen mellem kommunerne kan blandt andet forklares med socioøkonomiske forhold, forskellige i målgruppernes sammensætning samt kommunernes serviceniveau, organisering og styring af området. Nøgletallene for Ikast-Brande Kommune er i det følgende benchmarket med kommunerne Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Herning og Silkeborg.

Samlede udgifter til det specialiserede voksenområde			
Kr. pr. 18-66-årig			
	2022	2023	2024
Ikast-Brande	9.881	10.657	10.831
Ringkøbing-Skjern	12.574	13.726	14.215
Holstebro	12.332	-	14.068
Herning	11.579	11.909	12.493
Silkeborg	10.000	10.958	11.016

Ikast-Brande Kommune har, ligesom mange andre kommuner, oplevet en udgiftsstigning på det specialiserede voksenområde. Denne udgiftsstigning afspejler den nationale tendens og kan blandt andet forklares med større kompleksitet i borgerens diagnoser, herunder flere borgere med selvskadende adfærd, multiple problemstillinger, samt udadreagerende adfærd. Dertil kommer, at der i de senere år er sket en markant stigning i antallet af helt unge borgere fra 18-23 år, der har brug for mere massive indsatser end tidligere.

Enhedspris på botilbud er stigende

Botilbud tegner sig for mere end halvdelen af de samlede udgifter på det specialiserede socialområde. Kommunernes udgifter til botilbud har været kraftigt stigende siden 2018 på trods af, at der ikke er kommet markant flere modtagere. Det kan hænge sammen med, at antallet af borgere med meget komplekse problemstillinger stiger og at flere unge har behov for mere massive botilbudsindsatser end tidligere.

For Ikast-Brande Kommune udgjorde udgiften i 2024 ca. 831.728 kr. pr. fuldtidsmodtager af botilbud. Kommunen placerer sig dermed som den 13. billigste kommune på området. Enhedsprisen på botilbud varierer fra 0,7 mio. kr. (Skive) til cirka 1,5 mio. kr. (Frederikssund).

Nøgletallene for Ikast-Brande Kommune er i det følgende benchmarket med kommunerne Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Herning og Silkeborg.

Udgift pr. fuldtidsmodtager af botilbud			
2022-2024			
	2022	2023	2024
Ikast-Brande	761.260	838.700	831.728
Ringkøbing-Skjern	860.346	952.480	1.080.506
Holstebro	812.171	880.866	962.100
Herning	843.740	923.286	981.146
Silkeborg	728.123	921.478	933.511

Antal brugere af botilbud er stagnerende

Trods stigende udgifter til botilbud, er den nationale tendens en stagnering i antallet af brugere af botilbud. Denne tendens ses også i Ikast-Brande Kommune, hvor antal brugere af botilbud er faldet en smule fra 8,7 modtagere af botilbud i 2022 (pr. 1.000 18-66-årige) til 8,5 modtagere af botilbud i 2023 (pr. 1.000 18-66-årige). Dette tal forventes at falde yderligere

de kommende år, da der er iværksat en række tiltag i blandt andet socialpsykiatrien, som skal medvirke til mere fleksible muligheder for støtte i eget hjem.

Antal modtagere af botilbud pr. 1.000 18-66-årige			
	2022	2023	2024
Ikast-Brande	8,7	8,5	8,7
Ringkøbing-Skjern	10,3	10,0	9,1
Holstebro	9,6	9,5	9,6
Herning	7,7	7,3	7,2
Silkeborg	8,7	7,5	7,7

Socialafdelingen arbejder målrettet med at nedbringe behovet for botilbud og understøtte, at flere borgere kan leve et selvstændigt liv i egen bolig med den rette støtte.

- Afdelingen deltager i et udviklingsprojekt i samarbejde med Sofiefonden og Metodecentret, som har fokus på at forebygge mistriivsel blandt borgere med særligt komplekse behov i botilbud. Formålet er både at styrke borgernes trivsel og reducere risikoen for, at borgere udvikler sig til særligt dyre enkeltsager.
- Samtidig deltager kommunen i et fælleskommunalt indkøbssamarbejde med kommunernes fælles udviklingscenter, Komponent. Samarbejdet understøtter styrket kontraktstyring, bedre prisgennemsigtighed og systematisk opfølgning på kvalitet og effekt.
- Pr. 1. januar er der implementeret en ny model for socialpædagogisk støtte samt etableret udvidet bostøtte med mere fleksible og intensive muligheder for støtte i eget hjem. Indsatserne skal forebygge behovet for botilbud, understøtte udslusning og sikre stabilitet i egen bolig.
- Der er endvidere gennemført en analyse af overgangene fra børne- til voksenområdet og på den baggrund bliver der udarbejdet en handleplan, som skal sikre tidligere, mere sammenhængende og målrettede indsatser for unge i risiko for senere botilbud.
- Endelig arbejdes der systematisk med at styrke en recovery-orienteret tilgang med fokus på borgerens ressourcer, mestring og deltagelse i fællesskaber.

Udgifter til herberger

Kend din Kommune 2026 viser, at udgifterne til herberger generelt er præget af store variationer mellem kommunerne og kan være følsomme over for udviklingen i hjemløshed og boligforhold. Ikast-Brande Kommunes udgifter til herberger er faldet med 17,0 procent fra 2023-2024. Faldet kan forklares med, at området har været genstand for en målrettet strategisk indsats gennem projektet Profugo, som er gennemført i samarbejde med Den Sociale Investeringsfond fra 2022-2024. Projektet har haft til formål at reducere hjemløshed og gentagne herbergsophold gennem en intensiv og koordineret indsats baseret på Housing First-principper. Samtidig har projektet styrket kommunens tilgang til hjemløshedsindsatsen gennem systematisk opfølgning på progression og effekt.

Nøgletal for børne- ungeområdet med betydning for voksen socialområdet

Nøgletallene i Kend din Kommune 2026 viser, at udviklingen på børne- og ungeområdet har væsentlig betydning for presset på voksen socialområdet. Rapporten viser en national tendens til stigende psykisk mistriivsel og øget kompleksitet blandt unge. En del af disse unge vil senere kunne få behov for indsatser på voksenområdet, herunder socialpsykiatri, støtte i eget hjem og botilbud.

Sammenfattende vurdering

Nøgletallene for 2026 viser, at Ikast-Brande Kommune fortsat har et relativt lavt udgiftsniveau på det specialiserede voksenområde sammenlignet med mange andre kommuner. Kommunen oplever dog, i lighed med resten af landet, et stigende udgiftspres, særligt drevet af øget kompleksitet i målgrupperne og stigende enhedspriser på botilbud.

Udviklingen på børne- og ungeområdet peger samtidig på, at der også fremadrettet vil være behov for fokus på forebyggelse, sammenhængende indsatser og strategisk koordinering. Samlet set vurderes det, at Ikast-Brande Kommune har en relativt effektiv ressourceanvendelse på området, men at der fortsat er behov for ledelsesmæssig og politisk opmærksomhed.

Den samlede rapport Kend din kommune 2026 findes her: <https://www.kl.dk/media/w0iordqi/kend-din-kommune-2026.pdf>

Punkt 7: Orientering til Handicaprådet

27.69.48-P35-12-25

Beslutning

Handicaprådet drøftede problemstillingen vedrørende borgere, der ikke har mulighed for at få en ledsager med gratis i Ikast Svømmehal. Rådet udtrykker opmærksomhed på sagen og de udfordringer, det kan medføre for den enkelte borger. Det er oplyst, at der er tale om en politisk beslutning, at der ikke ydes gratis adgang til ledsagere. Spørgsmålet har tidligere været behandlet, herunder i forbindelse med et budgetforslag, som ikke blev en del af budgetforliget. En eventuel ændring forudsætter således en ny politisk beslutning med tilhørende finansiering.

Ulla Wernberg-Møller orienterede om deltagelse i ansættelsen af ny børne- og familiechef. Samtidig orienterede hun om, at der aktuelt opleves en midlertidig stilstand i forhold til kommende reformer på området pga. regeringsforhandlingerne.

Handicaprådet besluttede, at vedtægter og forretningsorden fremsendes til Anni og Carsten.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 23. april 2026

Indstilling

Formandskabet indstiller, at

- Alle instanser giver en kort orientering om, hvad de er optagede af.

Sagsfremstilling

Alle instanser giver en kort orientering om, hvad der rører sig på det pågældende område, af direkte relevans for arbejdet i Handicaprådet. Der lægges op til, at orienteringerne er meget korte og i overskriftsform.

Formen bliver dermed som følger:

- DH Ikast-Brande orienterer om aktuelle temaer.
- Forvaltningen orienterer om aktuelle temaer.
- Politikerne.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 8: Evaluering af mødet

27.69.48-A00-1-24

Formanden

Formanden fremhævede, at der havde været en god snakkelyst og energi i lokalet.

Øvrige udvalgsmedlemmer

Der var bred enighed om, at det havde været et spændende og godt struktureret møde.

Handicaprådet drøftede tilgængelighedsarbejdet og pegede på et potentiale i et styrket samarbejde mellem Handicaprådet og Ældrerådet. Rådet ser gerne, at der arbejdes videre med et fælles fokus på området. Opmærksomheden overleveres til kommende ny teknisk chef.

Direktør

.